

WOORD VOORAF

Na de invasie van opblaasbare inklimmende kerstmannetjes, de obligate verkiezingen voor de prijs van *Beste ...vrouw, Beste... man in het Jaar*, de jaaroverzichten op t.v en in kranten, nieuwjaarsbrieven en -beloften, ..., is het nu ook tijd voor ons *Jaarverslag 2004*.

Na het zeer goede jaar 2003 zien we in 2004 een lichte terugval in het aantal bezoekers. De tentoonstelling in 2003 over de "Storm 53" trok duidelijk meer bezoekers dat de tentoonstelling "7 X Zwinstreek: natuur – LANDSCHAP – mens". Ook het bezoekersaantal van de tentoonstelling "Een leven in documenten", die goede kritieken kreeg, viel wat tegen.

Positief was wel dat de voorbereidingen voor de uitbreiding van het museum vlot verliepen. Aannemer Nys kon in september beginnen met de bouwwerkzaamheden. Indien zich geen problemen voordoen kan het gebouw worden opgeleverd halfweg april en wordt de nieuwe vleugel feestelijk geopend begin juli 2005. Indien het gebouw door omstandigheden niet klaar is tegen 1 mei 2005 zal de officiële opening pas in het najaar kunnen plaatsvinden.

Ook werd in 2005 het museumverhaal voor het nieuwe gedeelte verder uitgediept en stelde het gemeentebestuur de firma MADOC aan om de tentoonstelling een moderne vorm te geven. Vanaf de zomer werd geregeld vergaderd met MADOC.

Bij het samenstellen van dit jaarverslag vernemen we het overlijden van de heer Gilbert Savels, adviseur van het museum voor wat betreft de visserij. Gilbert stond het museumbestuur en de -medewerkers steeds met raad en daad bij. We konden altijd beroep doen op zijn grote kennis en ervaring. Zijn overlijden betekent dan een groot verlies voor het Museum Sincfala.

Bij de presentatie van het Jaarverslag 2004 willen wij een aantal mensen danken: onze trouwe fans, schenkers en bruikleengevers, talrijke vrienden die hun interesse betuigen, de Raad van Bestuur, Toerisme vzw, onze gidsenzonder wie we het nooit zouden kunnen waarmaken.

Speciale dank gaat dit jaar naar het gemeentebestuur voor de belangrijke investering in de uitbreiding van de museumgebouwen en –personeel, maar ook naar de mensen van vzw Archonaut die een belangrijke bijdrage leverden in het behoud van onze garnaalschuit Jessica.

U zult van ons horen in 2005!

Danny Lannoy
Voorzitter

Januari 2005

1. DOEL VAN DE VERENIGING EN SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

1.1 Doel van het Heemkundig Museum Sincfala voor Polder en Visserij

De vzw Heemkundig Museum Sincfala voor Polder en Visserij werd gesticht op 21 november 1970.

De statuten verschenen in het Staatsblad van 24 december 1970.

Het maatschappelijk doel van het Museum is (art. 3):

- a) het verzamelen door schenking, aankoop of anderszins, van gebruiksvoorwerpen, illustratiemateriaal in de breedste betekenis van het woord, en andere voorwerpen welke betrekking hebben tot de archeologie, geschiedenis, heemkunde, folklore, kunstgeschiedenis, landbouw en vissersleven en natuurlijke historie van het gebied der huidige gemeenten of gehuchten : Lissewege, Zeebrugge, Heist, Knokke, Sint-Anna-ter-Muiden, Westkapelle, Damme, Koolkerke, Oostkerke, Hoeke, Moerkerke, Lapscheure, Ramskapelle
- b) het exposeren van bovenvermelde voorwerpen
- c) het bewaren van deze voorwerpen
- d) het verdedigen en het in waarde brengen van monumenten en landschappen
- e) samenwerking met andere verenigingen, die een gelijkaardig doel nastreven.

1.2 Samenstelling van het bestuur

Mieke Ackx	adviseur	
Caroline BAEYENS	adviseur	
Johan BALLEGEER	AV	ereconservator
Paul BRAET	AV, RvB	ondervoorzitter
Robert CHIELENS	adviseur	
Juul DEVOCHT	adviseur	
Peter DEZUTTER	adviseur	
Bieke HILLEWAERT	AV	adj.-conservator
Eric HUYS	AV, RvB	
Luc JANSSENS	AV, RvB	
Freddy JONES	AV, RvB	penningmeester
Danny LANNOY	AV, RvB	voorzitter
Jacques LARBOUILLAT	AV	
Gilbert SAVELS	adviseur	
Fons THEERENS	AV, RvB	secretaris, Afg. Bestuurder
Jan TILLEMANN	AV, RvB	
Luc TROFFAES	AV	
Dirk VALCKE	adviseur	
Rudy VANHALEWYN	AV, RvB (zonder stem)	conservator
Luc VAN RILLAER	adviseur	
Willy WINTEN	AV, RvB	

AV = lid van de Algemene Vergadering

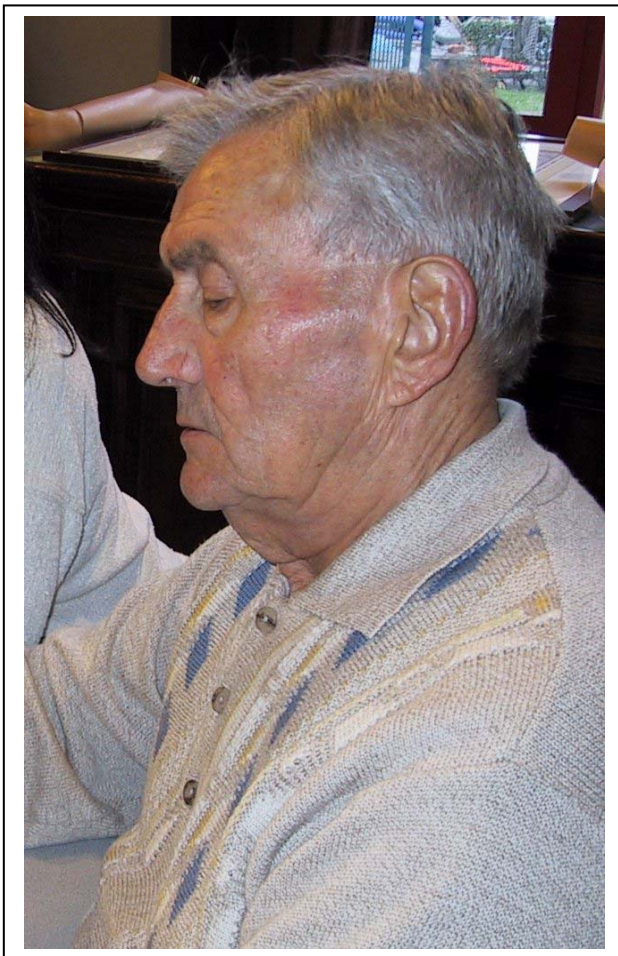
RvB = lid van de Raad van Bestuur

Mieke Ackx is door de Algemene Vergadering van 17 juni als adviseur aanvaardt. Deze kunsthistorica was enkele jaren werkzaam bij de culturele en toeristische dienst van Knokke-Heist. Thans leidt zij project *Kustnetwerk erfgoed en musea* bij het Provinciebestuur West-Vlaanderen (zie verder).

Tijdens de opmaak van dit jaarverslag vernamen wij het overlijden op vrijdag 14 januari 2005 van Gilbert Savels, adviseur (vooral in visserijaangelegenheden) bij ons museum. Gilbert werd geboren op 30 oktober 1921 te Heist

Geboren in een vissersfamilie heeft hij aan 14 jaar het zeegat gekozen, dat was in die tijd heel normaal. Bijna dertig jaar heeft hij op zee gevaren. Dat waren toen schepen van hout met mannen van staal. In die tijd was er alleen de stiel van vader. Lavertje 422 op de zeilschutte Heist9 Carpe Diem. Jongeling in de wereldbrand, samen met broer Fons de repatriëring van de jongens op de Elisabethville, Mar del Plata, Henri Gerlinger, - tour of duty, Liverpool, Suez, Dar-Es-Salaam, Calcutta, Rangoon, Durban, Matadi, Antwerpen – de wereld zien.

Gilbert, kon toch zo boeiend vertellen over die troepentransport, de repatriëring en de zovele herinneringen aan die oorlogsjaren. Hij heeft toen vijfmaal Afrika rondgevaren, het gedachtenisprentje maakt er allusie op.

In memoriam Gilbert Savels

En dan, de vreugde van de eerstgeborene gesmoord door het verlies van vrouw, moeder van zijn kind. Gilbert zal even kopje onder zijn gegaan. Maar 't leven moet voort, een nieuw gezin, samen sterk en de Meester van de wind en golven nam de koning van de kreeftenput onder Zijn bescherming, van maatschap naar eigen schip Z564. Henriette, jullie samen hebben 54 gelukkige jaren gekregen. Om dankbaar te zijn hebben jullie een heuse nageslacht van kinderen en kleinkinderen geschonken.

Als stielman op zee heeft onze visser bijval gehad, maar heeft er wel moeten voor werken om 'koning van de kreeftenputten' te worden. Opgeklommen van maat tot schipper en tot reder van de Z412 Belgium en dan hun vlaggenschip Z564 van de Saduc (Savels – Duchesse). Van 1935 tot 1964 op zee en uitgegroeid tot een visser in reder met naam en faam. Maar zijn ware roeping lag niet bij de visserij maar wel bij de opleiding tot zeevisser en die droom heeft hij aan 43 jaar in vervulling zien gaan.

Technisch leraar aan de school waar hijzelf was opgegroeid: de Ibis in Oostende. Hij verlaat Heist voor Bredene en heeft er 15 jaar lang de vissers in spe opgeleid. Meester Savels genoot bij alle leerlingen een groot aanzien. De zeebonk die hij ooit was, was een echte vader voor die komende generatie vissers en gaf les met zachte hand. Een zachtaardige man die zijn liefde voor de zee en de stiel kon overdragen op die jongelui. Bij velen heeft meester Savels een diepe indruk en een onvergetelijk beeld nagelaten.

Velen zijn hem dankbaar gebleven om wat ze hebben geleerd en om de vorming die ze hebben meegekregen. Meester Savels was 58 jaar toen hij door een zware hartaanval werd getroffen en gedwongen werd tot rust. Schipper niet alleen aan de wal maar ook naast moeder thuis.

(Uittreksel uit de homilie van pastoor A. Vandesompele tijdens de uitvaartmis op zaterdag 22 januari)

1.3 Vergaderingen

De Algemene Vergadering en de Raad van Beheer kwam bijeen op 25 februari, 17 juni en 29 september 2004.

De belangrijkste punten die werden besproken zijn:

25 februari: jaarverslag 2004
 financieel verslag 2004

17 juni: verwelkoming nieuw lid
 gedachtewisseling rond de multimediale presentatie *2000 jaar Zwinstreek*

29 september: ontwerp begroting 2005

Terugkerende punten op elke vergadering zijn briefwisseling, personeel, kastoestand, collectie en inventarisatie en de stand van zaken i.v.m de herinrichting. Daarenboven worden telkens ideeën ontwikkeld voor de komende tentoonstellingen en/of de voorbije activiteiten geëvalueerd.

1.4 Aanpassing statuten

Tegen 1 januari 2006 moeten alle v.z.w's hun statuten op bepaalde plaatsen aanpassen ingevolge de wetswijziging van 2 mei 2002. Voor vzw Heemkundig Museum Sincfala zijn de wijzigingen minimaal en in 2005 wordt hier werk van gemaakt.

In voorbereiding om tegemoet te komen aan de nieuwe vzw-wet werd de boekhouding in 2004 aangepast. Zoals de andere gemeentelijke vzw's (Sport,Cultuur en Toerisme), gebruikt het Museum het 'Venice-pakket'.

1.5 Beleidsnota

Op vrijdag 5 maart gaf Reinoud Van Acker (provinciaal museumconsulent) concrete richtlijnen en raad voor de aanpassing van het ontwerp van beleidsnota. Heel wat vragen moeten nog beantwoord worden in komende bestuursvergaderingen.

Museale basiserkenning is een doelstelling voor het Bestuur. Al onze gestage en geduldige inspanningen (collectieverzorging en inventarisatie, tentoonstellingen en activiteiten, bouwwerken en aanpassing van de presentatie,...) kaderen in het halen van deze erkenning. De goedkeuring van een beleidsnota, basisvereiste om het label *Erkend Museum* te halen, ligt binnenkort in onze mogelijkheden. In een komend jaarverslag verneemt u hier ongetwijfeld meer over.

De erkenning betekent niet alleen een soort kwaliteitslabel, maar volgens het nieuwe erfgoeddecreet zullen alle erkende musea een basissubsidie ontvangen.

Een belangrijk obstakel om de erkenning te verkrijgen was het tekort aan tentoonstellingsruimte. Met de uitbreiding van het Museum met 300 m² tentoonstellingsruimte zal dan ook aan alle eisen voor erkenning kunnen worden voldaan.

1.6 Netwerken

1.6.1 Kustnetwerk

Op woensdag 12 mei kwam gedeputeerde Gunther Petry met adviseur Mieke Ackx in het museum het provinciale project *Kustnetwerk erfgoed en musea* toelichten. Het is de bedoeling een samenwerkingsverband op te starten tussen de kustgemeenten om de lokale musea complementair te laten samenwerken, ervaring te laten uitwisselen en het roerend en onroerend erfgoed te beschermen.

Voorzitter Lannoy vaardigde Fons Theerens, secretaris vzw Museum Sincfala af om deel uit te maken van de stuurgroep.

1.6.2 BoegBeelden

Voor het project *2000 jaar Zwinstreek* krijgt het gemeentebestuur van Toerisme Vlaanderen een subsidie van maximaal 150000 €. Museum Sincfala maakt met 17 andere projecten deel uit van *BoegBeelden*, het Interreg Euregio Scheldemond programma rond maritiem erfgoed. De deelnemende sites zijn "boegbeelden van het uniek gemeenschappelijk maritiem erfgoed van de Scheldemond".

In 2004 werd een gemeenschappelijke folder uitgegeven en op de website www.boegbeelden.org verneemt de geïnteresseerde meer over de 17 opmerkelijke maritieme bezienswaardigheden, die in een nieuw kleedje werden/worden gestoken:

Blankenberge: de jachthaven
Baasrode: de scheepswerf en museum

Gent: de Gentse Barge

Goes: de restauratie van de schouw *Elisabeth* en de zeilkipper *Avontuur*

Oostende: het lichtschip *Westhinder*, de Mercator en Maritieme Site

Rupelmonde: de restauratie van de hengst *D'n Bruinen* en de CNF-werf, de getijdenmolen

Vlissingen: Alcyon en Zeeuws Maritiem MuZEEum

Zierikzee: Stads- en commercie Werf en de restauratie van de hoogaars *De Vrouwe Adriana* en de veerboot *Zuidvliet*

en ...

Knokke-Heist: de inrichting *2000 jaar Zwinstreek* in het Museum Sincfala

2. PERSONEEL

2.1 Samenstelling personeel

Het personeelsbestand van het Museum Sincfala bestaat uit 9 personeelsleden (effectief 5,5)

2.1.1 Aktiva personeel (4 personen – effectief 3)

Marijke Heyneman	contractueel – voltijds (38 uren per week) technisch medewerker (als Smetbaan in dienst vanaf 1 februari 2000)
Sonja Senave	contractueel - voltijds (38 uren per week) technisch medewerker (als Smetbaan in dienst vanaf 9 september 1998 – DAC sinds 1 januari 2000)
Carine Van Hyfte	contractueel – halftijds (19 uren per week) administratief beampte (als DAC in dienst sinds 20 juni 1994)
Charlotte Van Wynsberghe	contractueel - halftijds (19 uren per week) administratief beampte (als DAC in dienst sinds 15 december 1984)

2.1.2 Gemeentebestuur (4 personen – effectief 2,5)

Rita Peckelbeen	coördinator - voltijds statutair vanaf 1 juli 1999
Fons Theerens	bibliothecaris – voltijds statutair Diensthoofd bibliotheek en archief-cultuurpatrimonium
Rudy Vanhalewyn	halftijds conservator (voltijds tot 1 april 2000) - voltijds statutair vanaf 1 december 1997 in museum
Anne-Marie Moerman	nethoudster - deeltijds (11 uur per week) van 17 maart 2003 tot 17 september 2004
Ronny Janssens	administratief medewerker – voltijds vanaf 1 oktober 2004

2.2 Regularisatie DAC-project

Sinds 2003 worden de loonkosten gedeeltelijk terugbetaald voor de vroegere DAC-personeelsleden Sonja Senave, Carine Van Hyfte en Charlotte Van Wijnsberghe. Na drie driemaandelijkse voorschotten (39000 €) in 2003 volgde normaliter de definitieve afrekening in februari 2004.

Uit alle contacten blijkt dat Museum Sincfala vzw voor 2003 nog 11248,02 € moet terugstorten aan de Afdeling Beeldende Kunsten bij de Vlaamse Gemeenschap. Ondanks ons aandringen kon die teruggave in 2004 niet gebeuren omdat de Vlaamse administratie nog niet precies weet op welke manier dat best verloopt !.

2.3 Taakverdeling

2.3.1 Technisch en onderhoudspersoneel

Marijke Heyneman, Anne Marie Moerman (tot 17 september) en Sonja Senave staan in voor het nethouden van het museum, de technische reorganisatie en het onderhoud en behoud van de museumcollectie. In 2004 raakten zij hun energie kwijt door de opbouw van de tentoonstellingen, de verhuis van de reservecollectie en bij de talrijke (ver)bouwwerkzaamheden.

2.3.2 Administratief personeel

Ronny Janssens (vanaf 1 oktober), Carine Van Hyfte en Charlotte Van Wynsberghe staan in voor het onthaal van de bezoekers, de museumadministratie en de inventarisatie. Zij zijn ook verantwoordelijk voor de museumshop.

Rita Peckelbeen heeft de dagelijkse leiding over het personeel, de aanpassingen in de museumpresentatie, de uitbouw van tentoonstellingen en de publiekswerking.

Halftijds conservator Rudy Vanhalewyn hield zich in het Museum Sincfala hoofdzakelijk bezig met de organisatie van de 'Open Monumentendag'. Hij verzorgde de externe contacten en staat de bezoekers met bijzondere vragen of verzoeken te woord.

Als Bestuurder van vzw Heemkundig Museum Sincfala is Fons Theerens in het bijzonder belast met de inhoud, het concept en de realisatie van het Museum Sincfala.

Het museum doet beroep op de diensten van een sociaal bureau voor de berekening van de lonen van het personeel, de RSZ-aangiften en de stortingen van de bedrijfsvoorheffing.

2.4 Personeelsbegeleiding

Het personeel geniet bepaalde voordelen zoals die bestaan bij het gemeentepersoneel: gemeentelijke en reglementaire feestdagen, bijkomend verlof, koffie- en watervoorziening, controle preventiedienst, klantenpas, eindejaarstoelage, terugbetaling reiskosten... Het museumpersoneel krijgt vanaf 2004 naast de zondagprestaties (toeslag 100%) ook zaterdagprestaties (toeslag 50%) uitbetaald.

In het Museum Sincfala worden de gemeentelijke procedures m.b.t het personeel (grotendeels) gevolgd: onthaalprocedure voor nieuwe personeelsleden, mentorschap, verlofregelingen, preventiedienst, functioneringsgesprekken.

In 2004 werd door het museumpersoneel zo ook heel wat tijd gespendeerd aan de opmaak van nieuwe functiebeschrijvingen, de motivatie voor bijkomend gemeentelijke personeel, de selectie en de inwerking van Ronny Janssens.

Tijdens de personeelsvergaderingen van 26 mei en 13 oktober werden de werk- en weekendplanning voor de komende periode besproken, concrete (werk)afspraken gemaakt, kennis overgedragen,.... Zoals gebruikelijk werden de voorbije evenementen en activiteiten grondig geëvalueerd.

2.5 Personeel komt en gaat

Carine Van Hyfte vierde op 20 juni haar tinnen verjaardag (10 jaar) in het museum. Zij heeft vooral sinds 1997 de voortdurende evolutie en aanpassing van het museum meegemaakt. Inherent aan al die veranderingen zijn nieuwe taken, opdrachten, nieuwe eisen en soms stresserende arbeidsomstandigheden voor het museumpersoneel. Haar onberispelijke staat van dienst, haar optimistische klantvriendelijke opstelling en haar positieve bijdrage tot het museumteam maken dat we met spijt van haar afscheid zullen nemen.

Uit contacten met de DAC verantwoordelijken bleek dat zij akkoord konden gaan met de door ons voorgestelde procedure en werd bevestigd dat een gesubsidieerde vervanging binnen de zes maanden na haar ontslag mogelijk is. Met de haar gekende inzet begon Carine op 1 december haar 9 maanden durende opzegperiode. Zij neemt vooral haar nieuwe collega Ronny Janssens onder de vleugels om hem verder in te wijden in diverse museumtaken (o.m. beheer website, fotoprogramma's,...).
Carine, vaya con dios!

Ronny Janssens muteerde als administratief medewerker vanaf 1 oktober naar het museum. Ronny was in de dienst Begroting en Uitgaven sinds 1991 verantwoordelijk voor de opmaak en opvolging van de buitengewone begroting. Hij volgde de financiële kant van belangrijke gemeentelijke investeringen (wegen-, riolerings- en bouwwerken...) op.

In het museum is hij de rechterhand van de coördinator. Naast zijn hoofdzakelijk administratieve bezigheden, helpt hij mee aan de voorbereiding van tentoonstellingen, zoektochten, Bij de afwezigheid van de archivaris-conservator zal hij ook een aantal uitvoerende taken van hem behartigen.

2.6 Vorming en opleiding

2.6.1 Reproductiefonds

Op vrijdag 30 januari (namiddag) woonde Rita een infosessie bij in het Provinciehuis Boeverbos i.v.m. het reproductiefonds. Het *Reproductiefonds* wenst kunst in beeld te brengen: het Vlaamse cultureel patrimonium in binnen- en buitenland een bredere toegankelijkheid, een grotere beschikbaarheid en een sterkere marktpositie, geven. Het is een dienstencentrum dat

1. professionele digitale opnames (hoge kwaliteitsstandaard vereist) zal maken van museale collecties en opslaan in een 'beeldbank' en interactief beheren 'beelden' en beeldrechten van het Vlaams cultureel patrimonium
2. aan merchandising doet en een netwerk van 'Erfgoedwinkels' zal opzetten
3. kenniscentrum van technische en juridische aspecten i.v.m. beeldrechten

Hierdoor zullen zowel de museale sector, onderwijs en andere maatschappelijke spelers op een vrij eenvoudige manier door het raadplegen van de beeldbank, kennis kunnen vergaren over de samenstelling van het Vlaamse kunst- en erfgoedpatrimonium. Anderzijds wordt de investering in degelijke fotografische apparatuur en opnamen, aanmaak van kwaliteitsvolle merchandising producten, afzetproblemen,..., gecentraliseerd.

Na een studiefase (2003) werd het *Reproductiefonds* in 2004 effectief opgestart met een proefproject waarbij 5 musea en 3 merchandisingprojecten betrokken zijn. Vanaf maart 2005 zou het operationeel moeten worden en uitgroeien tot een zelfbedruipend overheidsbedrijf.

2.6.2 OMD themadag

Op vrijdag 30 januari (voormiddag) woonde Rita in het provinciehuis Boeverbos de themadag *Van nature een monument bij*. In de aanloop naar de zomertentoonstelling *Zevenmaal Zwinstreek* kon nuttige informatie worden gepuurd uit de thematoelichting van professor Marc Antrop (vakgroep geografie UG) "*De betekenis van een landschap*" en de lezing door natuurdeskundige WVI Arnoud Zwaenepoel.

2.6.3 Basiscursus Behoud en Beheer

Sonja Senave, van huis uit bekend met schrijnwerkerij en diverse houtsoorten is betrokken bij de zorg voor de collectie. Zij werd 3 maandagen in maart in de Stedelijke Musea Brugge geleerd welke omgevingsfactoren van belang zijn voor het behoud van de collectie (zowel in het depot als in de museumzalen). De inrichting van het depot en de wijze van opslag kwamen aan de orde.

Er werd geleerd hoe men best omgaat met de verschillende soorten objecten, afhankelijk van het materiaal waaruit ze zijn samengesteld. Preventieve maatregelen om schimmels en ongedierte te voorkomen werden eveneens aangeleerd.

Deze praktische cursus was opgebouwd rond de concrete problemen en vragen van de cursisten. In dit kader werd een museumdepot bezocht.

2.6.4 Toepassen en gebruik van registratieprogramma Adlib

Op 21 en 22 oktober kon Ronny Janssens in het Provinciehuis Gent kennismaken met de basisbeginselen van het gebruik en de toepassing van het inventarisatieprogramma Adlib. In de cursus werd de voor hem nieuwe materie behandeld van beschrijving van objecten worden beschreven, opname van tentoonstellingsgegevens, het zoeken het inventarisbestand, gebruik van thesaurus...,.

2.6.5 Paint Shop Pro

Door het combineren van automatische en precisiegereedschappen met een geïntegreerd Learning Center, helpt Paint Shop Pro u bij het verkrijgen van een professioneel resultaat, met eenvoud en kracht. Carine bekwaamde zich verder grondig in het pakket met heel goed gevolg. Eerste examenresultaat: 97 %; eindexamen: 100%!

2.6.6 Boekhoudprogramma Venice

Vanaf maandag 4 oktober werd Ronny Janssens acht maandagavonden ingewerkt in het boekhoudprogramma Venice. De degelijke opleiding van Syntra West te Brugge moet hem toelaten volledig zelfstandig de boekhouding van het museum te voeren met behulp van het Venice computerprogramma. Naast de opfrissing van een aantal boekhoudprincipes leerde hij hoe de geautomatiseerde bestanden op te starten, het ingeven van inkomende en uitgaande facturen, klanten en leveranciers, boeken van financiële verrichtingen,...,.

Samen met Pieter Holemans, boekhouder in het cultuurcentrum heeft hij de boekhoudkundige onzuiverheden in de museumboekhouding aangezuiverd.

2.6.7 Basiscursus management in musea

Fons Theerens en Rita Peckelbeen werden op 12,19 en 26 november in het Provinciehuis Boeverbos wegwijs gemaakt in de basisbeginselen van de moderne managementtechnieken in de musea.

Diverse beleidsthema's werd na een theoretische benadering getoetst aan de praktijk (vooral van de vereisten tot museale erkenning).

Docent Reinoud Van Acker sneed volgende thema's aan: beleidsvisie en –plan, strategisch management (opmaken missie en doelstellingen), personeels- en vrijwilligersbeleid, marketing en communicatie, financieel management (met de gemeentelijke boekhoudkundige vereisten) en fondsenwerving en projectmanagement.

2.7 Vrijwillige medewerkers

Werkzoekende Carl Haemers is op 9 februari als vrijwilliger door het gemeentebestuur aan het museum toegewezen. De Gentse jurist kreeg in juli een nieuwe betrekking aangeboden. Ondertussen had hij meegewerkt aan de inventarisatie van de kaartencollectie, het alfabetisch klasseren van doodsprentjes (samen met Marie-Louise Vandooren),..., en de opstelling van de tentoonstellingen.

Nog steeds kunnen wij bij zowel elke opendeurdag als bij elke receptie beroep doen op onze Marie Louise's (Vandooren en Claeys).

Wij kunnen ook rekenen op vrijwillig gemeentepersoneel:

de preventiedienst als suppoosten op de museumavonden en Open Monumentendag.

Informatica jobstudenten als ontwikkelaars voor onze website

Dirk Dewilde als tapper van dienst bij recepties

Ingrid Bouckaert en Maryse Dumont als serveersters bij recepties

2.8 Gidsen

Voor de rondleidingen in het museum kunnen we rekenen op een tiental gediplomeerde gidsen. Op ons verzoek verzorgden zij 36 Nederlands- en Franstalige gidsbeurten (scholen, museumavonden, diverse groepen) in het museum. Het museum personeel stond nog in voor 3 gratis beurten.

Marleen Verhoeven leidde op 16 december voor het laatst een groep rond in het Museum Sincfala. Zij en haar gezin zoeken rustiger oorden op in Oostduinkerke. Wedden dat in Ten Duinen 1138, Delvauxmuseum en Nationaal Visserijmuseum bezoekers binnenkort op een schitterende manier door Marleen zullen rondgeleid worden

Bedankt Marleen, het ga je goed

3. COLLECTIE EN INVENTARISATIE

3.1 Inventaris

Charlotte Van Wijnsberghe houdt zich vanaf mei 2004 uitsluitend bezig met de inventarisatie van de museumcollectie in de gemeentelijke bibliotheek. Onder het toezicht van Fons Theerens stelt zij inventarissen samen van diverse deelcollecties: o.a. bedevaartvaantjes, didactische platen (part-time), mannekensbladen, scapulieren,....

Samen met de al bestaande lijsten (o.a. flessenscheepjes, foto's Storm '53, landkaarten, strooibriefjes,...) worden die op de website gepubliceerd, waar belangstellenden er virtueel inzage van hebben. Regelmatige informatievragen van thesisstudenten, ontwerpers, onderzoekers ... bevestigen ons dat die weg al gevonden is.

In 2005 zal de webinventaris worden geïmporteerd in het Adlib registratieprogramma.

3.2 Enkele interessante schenkingen (volledige lijst in bijlage)

Onze collectie werd in 2004 o.m. verrijkt door schenkingen van een vijftigtal personen. Onze oproep aan de gemeentelijke diensten om de affiches van hun sport- en culturele evenementen over te maken, bleef niet in dovemansoren steken.

3.2.1 Affiche inhuldiging stadhuis Verweeplein op 15 juni 1913

Mevrouw Van Wassenhove-Van Steene schonk een origineel exemplaar van de affiche die werd ontworpen door de Duitse kunstenaar Erich Wessel n.a.v. de officiële opening van het Knokse stadhuis op 15 juni 1913. Het indrukwekkende aanplakbiljet is 2 meter hoog en werd gedrukt bij de Brugse drukkerij Leon Burggraeve. De afbeelding staat op het voorblad van dit jaarverslag.

“Centraal bovenaan het aanplakbiljet kwam het nieuwe stadhuis, geflankeerd door links het nog niet vergunde wapenschild van Knokke, en rechts het provinciewapen, voorzien van de nodige banieren en verweven in de distels, symbool van Knokke.

Naast de gebruikelijke tekst bracht hij op de affiche een vijftal zichten van het toenmalige Knokke, waaronder: de Golf, het tennisterrein, de dijk, de Vuurtoren, de Molen en de kerk.

Deze uniek affiche, waarvan er zich nog een viertal in particulier bezit bevinden, werd thans door de heemkundige kring in beperkte oplage herdrukt op een formaat 60x80 cm op handgeschept papier.”

(Uit Het Neogotische Stadhuis van Cnoc Is Ier, 1990)

3.2.2 Affiches Albert Setola

Jan en Nicole Lateur-Defonseca uit Sint-Martens-Latem zijn goede bekenden van het Museum Sincfala. In 2003 schonken zij ons 101 witzwart dia's/glasplaten. Dit jaar nam Nicole Lateur-Defonseca (dochter van Edgard Defonseca, de stichter van de Heistse Klakkertjes) opnieuw met ons contact.

Naast wat originele oude strandspeeltjes en een en een aantal jaargangen van de Patriotte Illustré schonk het echtpaar ons twee affiches van Albert Setola voor Heyst-Duinbergen. De Brugse graficus was plastisch kunstenaar en medeoprichter, decorbouwer en afficheontwerper voor de Korrekelder in Brugge.

“Heterogene beeldelementen als vissers, de Brugse pier, een vissers- en zeilboot brengt hij samen, als gevangen in één net. De visser en zijn vrouw zien we vanuit vogelperspectief. De kleurstelling is zacht en beheerst: geel en blauw die samen het aan zeewier gerelateerde groen vormen. Setola scoorde met zijn ontwerp. Vanaf 1950 werden jaarlijks door de firma Publifer 85 tot 100 affiches in de stations aangeplakt al dan niet voorzien van een extra opdruk.”

(Uit Afficheskunst aan zee van Karl Scheerlinck, 2003)

Op 3 mei 1949 keurde het College van Burgemeester en Schepenen de affiche goed. Leon Burggraeve uit Brugge drukte de affiche.

3.2.3 Schenken bij de tentoonstelling *Leven in documenten*

Museumvrienden Harold Van Eeckhoutte (Bestuurslid Cnoc Is Ier) en Michael Vandierendonck (oud reder) bedachten ons opnieuw met een aantal interessante documenten en voorwerpen.

Tegenwoordig worden foto's als aandenken van communiefeesten gegeven. Mauritius en Maria Vermeire (Westkapelle) kregen op 13 maart 1894 en 1910 zoals toen gebruikelijk respectievelijk een heus diploma naar aanleiding van hun eerste communie. Bruno Devynyn en Teresia Lems trouwen op 9 juni 1875 te Heyst en werden op 10 juni door pastoor Pectoor kerkelijk in het echt verbonden. Dat blijkt althans uit hun trouwboekje dat nu in het museum rust.

De foto's van de voormalige uitbaatster Louise van Grolle-De Kubber (1838-1926) van wat nu "De Witte Koksmuts" is en van Leopold Beyne, eigenaar van café "Vierwegen" in de Oosthoek te Knokke hangen nu in ons museumcafé.

Mensen hechten soms weinig belang en waarde aan het familiearchief waardoor het geruisloos verdwijnt. Bij tentoonstellingen merken ze dan dat deze voor hen "waardeloze spullen" toch mooi herinneringsmateriaal oplevert. Ook Michael Vandierendonck kwam, zag en ... schonk opnieuw voorwerpen (gaande van juwelen tot een breimachine) en documenten. 14 dozen documenten van zijn schepen Z415 Zeearend, Z424 Zeepaard en N45 Herakles werden voorlopig overgebracht naar de gemeentelijke archief ruimte in de brandweerkazerne. Ooit voer om de levensgeschiedenis van een schip te schrijven!

Het schilderij van Z424 Zeepaard staat sinds de tentoonstelling *Leven in documenten* op de bovenzolder bij de scheepsmaquettes en de gedachtenissen van op zee gebleven Heistse vissers. De Z424 kon in het zware stormweer zijn Engelse schuilhaven op 13 januari 1984 niet meer bereiken. Walter Vandierendonck (broer van Michael) Gerard Allemeersch, Freddy Norullie, Marc Durie en Arthur Teetaert overleefden de scheepsramp niet.

Joseph De Paep en Maria Coornaert, leden van de werkgroep Genealogie van de heemkundige kring Sint-Guthago steunden ons niet alleen met raad en daad, maar ook materieel.

Dirk Valcke, Bestuurslid Museum Sincfala en heemkundige kring Heyst Leeft, schonk nog een vijfhonderdtal doodsprentjes. Museum Sincfala moet nu zeker over een drie à vierduizend doodsprentjes beschikken. Als dat ontsloten wordt, krijgen heel wat toekomstige genealogen een waardevolle informatiebron voor hun opzoekingen in Knokke-Heist.

3.2.4 Nog heel bijzonder!

Octaaf Taveirne kocht bij uit het faillissement van het voormalige Hotel Van Bunnan een oude zinken koelkast. De koelkast dateert van begin 20^e eeuw toen de eerste Zeedijkhotels in Knokke werden gebouwd en ingericht. Zijn zoon Paul schonk het museum dit unieke stuk uit het lokale erfgoed.

Onze eerste oproep om het Museum Sincfala vlaggen te schenken van ter ziele gegane verenigingen dateert al van 1999. Bij opruimingen duikt hier en daar nog zo'n unieke stuk erfgoed op. Het gemeentelijk waterbedrijf vond en schonk ons vier vlaggen (schuttersgilde, vlag met Sint-Lambert, ...).

3.3 Enkele bijzondere aankopen (volledige lijst in bijlage)

3.3.1 Affiche

Onze adviseur voor de collectie toeristische affiches vond een betaalbaar aanplakbiljet van een opvoering van het toneelstuk *Beatrijs*. in de Dominicanenkerk (Het Zoute). Herman Verbaere ontwierp de affiche waarop duidelijk de kloostergang bij het Dominicanenkerkje kan onderscheiden worden. Daarachter staan twee typisch Vlaamse kerktorens zoals die o.m in Lissewege, Oostkerke en Damme te zien zijn.

Toeval bestaat niet: in 2004 schonk Joseph De Paep ons een programmaboekje van de *Beatrijs, Griseldis, Renaissance* opvoeringen in 1939. De viertalige brochure vermeldt o.m het volgende:

Openluchttoneel was te Knokke-Zoute in 1938 een innovatie en een succes. 1939 moet dit artistiek initiatief bekrachtigen. Uit het kloosterpad van het Dominikaner-Kerkje moet een openluchttheater groeien, dat ieder jaar aan een elite-publiek ook uitmuntende prestaties aanbiedt.

De provincie West-Vlaanderen, de Provinciale West-Vlaamsche Vereniging voor Toerisme, de stad Knokke, de Feestcommissie, La Compagnie Immobilière Le Zoute, Le Syndicat d'Initiative, De Bond der Hoteliers, het Casino, Les Amis du Zoute... begrepen het artistiek belang van dit streven en steunen dan ook dit voorname opzet: de verrijking van het programma, tijdens het Zomerseizoen te Knokke-Zoute.....

3.3.2 Maquette

Er werd een maquette van het Visserskapelletje gekocht. Door de aanpassingen van de museumpresentatie bij o.a de twee tentoonstellingen kon de aangekochte maquette nog niet tentoongesteld worden. Binnenkort wordt het bij de gedachtenissen van de op zee gebleven vissers geplaatst.

Maquette visserskapelletje

3.3.3 Aankoop landbouwmateriaal

In samenspraak met Paul Braet, Bestuurslid werd klein landbouwmateriaal gekocht van het domein D'Oude Smelterij in Torhout. De boeremakke, enkele dierenvallen, een duveltje (voor kajuit), neusring voor stier, .. ontbraken in onze collectie.

3.3.4 Aankopen voor tentoonstelling *Leven in documenten*

Om de tentoonstelling te stofferen kon geput worden uit de museum collectie en bruiklenen. Er werd ook gericht op zoek gegaan naar ontbrekende “toch wel noodzakelijke” voorwerpen. Antiekzaken, brocanterie, internet opzoekingen,..., het leverde ons o.m een wijwatervat, dubbele kandelaars, Art-Deco beeldjes, huwelijksstolpen, zwarte buishoed, huwelijksstelegrams, nieuwjaarsbrieven, unieke balboekjes, ...

3.4 Ontleende collectiestukken

3.4.1 Tentoonstelling *Tricolor*

Natuurcentrum Het Zwin zette de tentoonstelling *Tricolor* op in samenwerking met het Vlaams Instituut voor de Zee. De tentoonstelling herinnerde aan de afdamming van Het Zwin in februari 2003 wegens gevaar voor olieverontreiniging na de ramp met de *Tricolor*. Zij konden rekenen op een deel van onze museuminrichting tafels, plexibakken, stoelen,...) maar ook de grenspaal 369 bleef daar nog even staan.

3.4.2 Landbouwmateriaal

Oud landbouwer Wilfried Vandesompele uit Lapscheure stelt in een speciaal bij hem ingerichte schuur landbouwmateriaal tentoon. Hij ontleende bij het Museum Sincfala de bij hem ontbrekende stukken. Een deel van onze reservecollectie staat daar nu onder zeer nauw toezicht en wordt vakkundig behandeld. In de toekomst kon de ontlening van reservecollectie nog uitgebreid worden met stukken uit het depot in de Heistlaan.

3.4.3 Onder de Wolken

Van augustus tot half november ontleende D&D TV en Film Productions twee camionetten vooral huisraad, meubilair, kleding,..., voor de productie *Onder de Wolken*. Het familie-epos *de kavijaks* van Jozef Vantorre werd onder regie van Stijn baron Coninx verfilmt. In het najaar 2005 wordt de vijfdelige dramareeks uitgezonden in prime-time op VTM. In ruil voor de gratis ontlening krijgen we generiek vermelding.

3.4.4 Diverse

Voor een etalage zoektocht (ingericht door Unizo Heist-Duinbergen) werden afdrukken van de tekeningen van de visserskoppen van Jef Leysen ter beschikking gesteld.

3.5 Waarde van onze kaartencollectie

Een specialiste stelde op vrijdag 23 april vast dat onze kaartencollectie zowel naar samenstelling als anekdotisch zeer waardevol is voor de Zwinstreek. De kaarten worden in het museum goed bewaard (afzonderlijk tussen zuurvrij papier en in zuurvrije dozen) en gemanipuleerd.

Zij gaf ons interessante tips aangaande een aantal (nog betaalbaar te verkrijgen) interessante kaarten die ontbreken in de onze collectie (Vriendts, De Jode, Guicardini), het herkennen van oude inkleuring, speciale uitgaven, te restaureren landkaarten, ...

Alle kaarten zijn ondertussen geïnventariseerd, gefotografeerd en op de website te bekijken.

3.6 Restauratie

3.6.1 Jessica

In samenwerking met Maritieme Site Oostende, vzw Archonaut en de afdeling Onderhoud van het gemeentebestuur leverde het Museum Sincfala in 2004 een financiële en materiële krachtsinspanning voor het behoud en de restauratie van de houten garnaalschuit Jessica.

Spijtig genoeg kunnen we voor deze werken geen subsidies krijgen. Zodra de uitvoeringsbesluiten voor het decreet op de bescherming van het varend erfgoed waren goedgekeurd werd de principiële vraag gesteld of de 0-32 “Jessica” eventueel in aanmerking kwam voor bescherming en de inherente subsidiëring. Het uitgangspunt van het decreet is echter dat het schip opnieuw gaat varen. De beperkte beschikbare budgetten maken het daarenboven weinig realistisch een positieve respons op onze aanvraag tot bescherming/subsidiëring te bekomen.

Dat heeft ons echter niet belet verder te werken aan onze Jessica. Het is de bedoeling de garnaalschuit terug in de toestand te krijgen zoals die te zien is op de oudste foto van de 032 *Camille-Raymond* in ons bezit.

Het verwijderen van overtollig beton onder de boot en de stuurhut betekende in het voorjaar het startschot. In het atelier van vzw Archonaut was in de winter 2003/2004 gewerkt aan de bouw en het schilderen van een nieuwe houten stuurhut. Hun pronkstuk werd op 14 mei 2004 geleverd in de tuin van het museum. Het zou nog een tijdje duren vooraleer die zijn plaats op de boot zou krijgen.

Toen Joël Verheye zijn telescopische kraan op het trottoir voor het museum plaatste volgde een hachelijke opdracht. Samen met de mensen van MSO Oostende werd het overtollige metaal (o.a. de zware vislier) van de boot gehaald. De spectaculaire, bij momenten adembenemende attractie werd becommentarieerd door buurtbewoners en passanten.

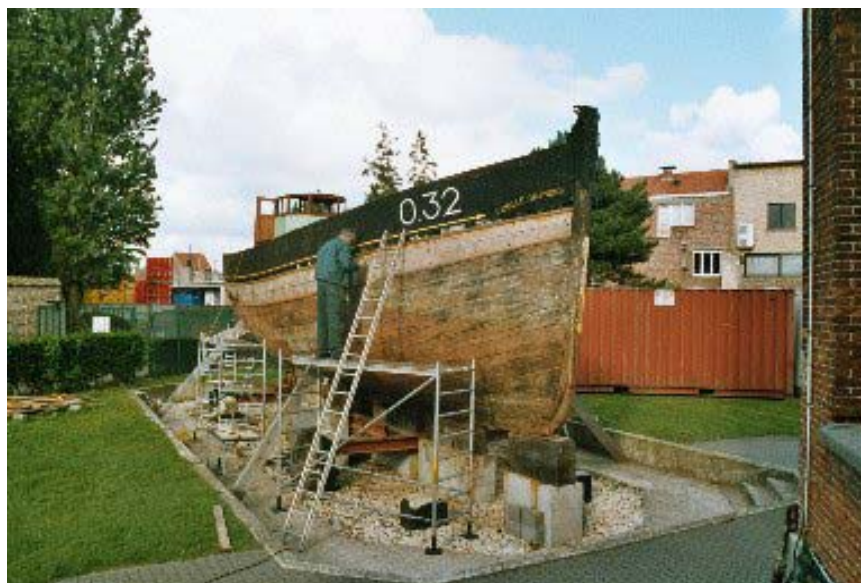
Zowel aan stuurboord als bakboord zijde werden twee zwarte gangen volledig vervangen. Hoewel oorspronkelijk was gepland om enkel een nieuwe ondervloer op het bovendek te leggen, was de staat van de dekspanen zo slecht dat deze spanen en het volledige dek werden verwijderd en volledig vernieuwd. Bij deze werken werd op 19 mei 2004 een klein kruisje achteraan onderdeks gevonden. Dit was vermoedelijk nog aangebracht bij de bouw van de schuit!

Ondertussen werden alle oude verflagen afgeschuurd, de patrijspoorten opgekuist, en rondhouten masten gemaakt. Vooral dit laatste is een ambachtelijke kunst en manueel zware klus gebleken. Na het aan mekaar lijmen van planken, werd volgens de aanwijzingen van Paul Wybouw (werkleider Archonaut) geschaafd tot de .. meter balk een gladde rondhouten masten waren

De werkzaamheden aan de garnaalschuit vanaf mei tot het bouwverlof in juli en vanaf augustus tot eind september waren een bezienswaardigheid voor de omwonenden, maar ook voor hun ex-cursisten.

Eind augustus was het volledig dek opnieuw dicht. Na het kalefaten en het behandelen tegen houtrot konden de nieuwe stuur- en motorhut en masten worden bevestigd. De steven werd gelapt en voorzien van nieuw metalen beslagwerk,...: de face-lift van de oude garnaalschuit is grondig aangepakt.

Een aantal taken worden in 2005 afgewerkt. De nutteloze ijzeren balken onder de boot moeten worden weggebrand en afgevoerd. Een metalen trap met passerelle komt naast de schuit, zodat het mogelijk is voor bezoekers een kijkje op dek te nemen. Er wordt elektriciteit voorzien voor de verlichting van de stuurhut en om spots op het dek te kunnen plaatsen. De garnaaldouche en -zeef (nu op het visserspleintje) zouden op hun plaats staan op de gerestaureerde schuit, maar moeten dan jaarlijks met blackvarnish behandeld worden. Het aangekochte visnet plaatsen, andere kleine werkjes en het plaatsen van een korte duidende tekst zijn ook voorzien.

Face-lift voor Jessica

Hoewel het voor het behoud van de garnaalschuit best zou zijn om die te overdekken besliste de Raad van Bestuur dat voorlopig niet te doen. De kostprijs voor een overkapping zal zeer hoog zijn en bovendien zijn problemen te voorzien met Monumenten en Landschappen omwille van de grootte van de ingreep en het esthetisch uitzicht. Indien nodig moeten de masten 's winters gestreken worden zodat de boot met zeildoek kan worden beschermd.

In de winter 2004/2005 wordt in het atelier van vzw Archonaut de opengewerkte maquette van de Jessica verder afgewerkt. Die zal de bezoeker duidelijk laten zien hoe de garnaalschuit er oorspronkelijk ook binnenin uitzag. De maquette wordt gebouwd naar de ons door Louis Pincket verschaft mondelinge geschiedenis van de bouw van de schuit en naar een scheepsplan dat op *Oostende voor Anker* kon aangekocht worden.

3.6.2 Omzetten films

Het omzetten van de 8mm films naar dvd levert ons 4 uur 48 min bruikbare films. We zien diverse activiteiten, feesten en optredens van de Heistse Klakkertjes: Vissershulde, Zeewijding, viering 25 jaar koningschap, deelname aan bloemencorso, opening van de zeesluis te Zeebrugge, bezoek aan de Genietroepen in Westhoven, Daarnaast zijn de toeristische promotiefilm van 1986, Heist viert carnaval en opening van het nieuwe treinstation in Heist misschien bruikbaar in de nieuwe opstelling 2000 jaar Zwinstreek.

3.6.3 Mechanische piano

Roland Laperre komt al jaren regelmatig op verlof in Heist. Bij een bezoek aan het museum bood hij zijn diensten aan voor het herstel van de mechanische piano. De werkelijke kostprijs voor her restaureren van dergelijk muziekinstrument mag men vlug schatten op 4000 EUR. De pianostemmer bleek een passie te hebben voor dit soort muziekinstrumenten. Het zoeken naar de oorzaak van een slecht klinkend instrument en het zoeken van een adequate, betaalbare oplossing zijn als het ware een hobby!

Voor hij begon met het restauratiewerk, onderwierp de heer Laperre het instrument aan een grondig onderzoek en beklemtoonde dat de piano nog in uitzonderlijke goede staat was. De mechaniek van de piano bleek niet te zijn verprutst door vroegere onderhoudsbeurten. Een goede, tamelijk eenvoudige restauratie voor ons muziekinstrument met het oog op een gebruik in het museum bleek mogelijk.

Het hele binnenwerk werd halfweg juli uit de piano genomen. Een maand later kon Roland Laperre het herstelde binnenwerk terugplaatsen. Na een paar maal stemmen kon Pascal Coppé op Open Monumentenzondag een concert ten gehore geven, maar ook een paar van de mechanische rollen laten afdraaien.

3.6.4 Schilderij van Parmentier?

Voor de zomertentoonstelling *Zevenmaal Zwinstreek* selecteerden wij een schilderij met een scène van een boomzagerij langs een kanaal. Nico Monserez, restauratrice van gemeentelijke schilderijen toevallig op bezoek adviseerde ons het doek te restaureren. Bij opzoekingen in de museale archieven bleek dat het schilderij vermoedelijk een werk van Paul Parmentier is.

3.6.5 Affiches

Op aanraden van onze adviseur voor wat betreft toeristische affiches werden een zevental affiches (o.a. de Pullman expres, de Dame met rode parasol van Berckmans, Heist Knokke 1968 Lichtstad) gemaroufleerd.

De handgeschreven tekst van de Sint-Sebastiaansgilde Knokke n.a.v. een viering voor 25 jaar lidmaatschap, op zondag 10 juni 1951 is na de restauratie terug "toon-en leesbaar".

3.6.6 Depot Heistlaan

Bij opzoekingen voor de tentoonstelling *Leven in documenten* werden foto's genomen van de reservecollectie in het depot in de Heistlaan. De voorwerpen werden daar gestapeld na de noodsluiting van de bouwvallige schuur in 1998. Nu blijkt dat sommige houten voorwerpen aangetast zijn door houtworm. Het museum personeel zal zo vlug mogelijk (na de bouwwerken en de inrichting van het nieuw atelier aandacht besteden aan het herstel van badkar, frietkot, een twintigtal schoolbanken, miniatuur dorsmolen en wanmolen, karnen, klompenmakersbank, boerenkar, mestkar, karrenwielen, twee schilderezels, drietal eggen, ploegen, ..., triporteur voor visverkoop, 2 piano's, keramieken haardtegels + keramiek opschrift Wilgenhuysen en service, kalken buste Koningshuis, houten fronton , , netten, Leuvense stoof, stencilmachine, opschrift 8 maart 1969 minister Breyne, een duveltje, schoenmakersmachine, drukkersmateriaal, naaimachine,

3.7 **Publicaties i.v.m. collectie**

De heer Calderon is als tweede verblijver niet alleen gecharmeerd door onze gemeente, maar heeft ook interesse voor de straatnamen. Hij deed het al in Vilvoorde en herhaalt het bij ons: een boekwerk met documentatie, leuke wetenswaardigheden en afbeeldingen over alle straatnamen op het grondgebied van Knokke-Heist. In 2005 zal het boek via Agora op de markt worden gebracht. Documentair en beeldmateriaal uit o.m. de collectie het Museum Sincfala zal in het naslagwerk terug te vinden zijn.

De Vriendenkring van het Noordzeeaquarium heeft in samenwerking met André Barbaix een boek uitgebracht over de Oostendse kustvaartuigen. Vaartuigen die nog in vaart waren na de oorlog 1940-1945 en alle andere Oostendse kustvissersvaartuigen (tot op heden) komen erin voor.

De Jessica is een Oostendse schuit en zodoende werd fotomateriaal en alle bij ons beschikbare inlichtingen aan hen bezorgd. Ook over onze andere oude originele foto's, dia's of negatieven van Oostendse vaartuigen konden zij beschikken.

De familie Germonprez baat het restaurant *Den Baigneur* uit in Duinbergen. Zij hebben hun familiegeschiedenis te boek gesteld en konden gebruik maken van onze boekjes *Croquis de Plage* van Mars. Spijtig genoeg is het museum niet terug te vinden in de lijst van bruikleengevers of medewerkers.

3.8 Vragen om inlichtingen over voorwerpen en documenten

Willy Desmedt en Constant Devroe reageerden op de oproep in Sint-Guthagotijdingen om gegevens rond “Futtel” te aan het Museum te bezorgen. Het gemeentebestuur wil een pleintje naar deze volksfiguur noemen. Het museum heeft de ingezamelde inlichtingen aan de gemeentelijke diensten bezorgd.

Meerdere malen kunnen wij mensen helpen bij hun zoektocht naar inlichtingen over personen, verdwenen gebouwen en activiteiten. Een vraag of er kaartmateriaal beschikbaar is van voor 1404 (Elisabethvloed) van de Vlaamse Kust, welke boeken men kan raadplegen over de bouw van een schip, vragen naar authentieke zeemansverhalen en –liedjes, aar men allerlei volksverhalen, koekenplankensnijders, inlichtingen over verschillende vissersschepen, uitleg over prentbriefkaarten,....

Het Ecohuis in Antwerpen stelt een lijst samen van alle ooit bestaande dierentuinen in Vlaanderen. Zij kwamen bij ons terecht voor de vraag over de Zoo van de Lac van Heyst.

De museum website blijkt een belangrijke bron van informatie voor velen. Vragen naar bijkomende informatie of naar de bron van bepaalde passages tonen het belang ervan aan. Moest de site nog niet bestaan, dan zou hij moeten uitgevonden worden!

Regelmatig krijgen we vragen over onze gepresenteerde collectie waarop wij niet onmiddellijk kunnen antwoorden. Wie is Jef Leysen is weten we iets over zijn biografie, wat het schipje van Brugge en havens te maken heeft, welke Vlaamse banken juist voor Heist liggen,.... We zoeken het op en worden er zelf wijzer van!

4. TOEGANKELIJKHEID, PROMOTIE EN ACTIVITEITEN

4.1 Openingsuren en toegangsprijzen

Het Museum was dagelijks geopend. Zoals vorige jaren bleven de openingsuren van 10 tot 12 uur en van 14 tot 17.30 uur.

De toegangsprijs bedroeg 2,5 € voor volwassenen. Kinderen tussen 6 en 12 jaar, inwoners van Knokke-Heist, groepen vanaf 10 personen, 60 + betaalden 1,25 € per persoon. Kinderen (< 6 jaar) en scholen uit Knokke-Heist hebben gratis toegang. Groepen worden voor 30 € gedurende 75-90 minuten rondgeleid in het museum.

De gidsenkringen Sincfal en Toon Ghekiere die met een groep onder leiding van een gediplomeerd gids een bezoek brengen aan het museum in het kader van een fiets-, wandel en/of bustocht, betalen slechts 1 € per persoon.

Personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, leden van de Vlaamse Museumvereniging, ICOM en houders van de Leerkrachtenkaart hebben eveneens gratis toegang. De fietsroute 'Melkweg' heeft recht op één gratis toegangkaart, net zoals de 'Blinckaertfietsroute'. Cursisten van de Kunstacademie o.l.v. de cursusbegeleider in het museum "werken" en schetsen.

Leden van volgende verenigen betalen bij het tonen van hun lidkaart 1,25 Eur: Willemsfonds, Davidsfonds, KWB, OKV, LCD en Free-Time vzw. Personen die met een ingevulde kaart van 'Vlaanderen Vakantieland – Aanrader' zich aanmelden krijgen eveneens toegang aan 1,25 €.

Park Hotel gasten krijgen een gratis museumbezoek aangeboden van de hoteluitbater. De hoteluitbater betaalt ons hiervoor aan groepstarief.

Aandachtige bezoekers op de museumzolder

4.2 Verslag bezoekers

4.2.1 Algemeen overzicht van bezoekers

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Individueel									
Kind – 6 jaar	133	148	186	147	109	89	136	139	141
Kind 7-11 jaar			109	168	125	139	207	194	135
12 – 60 jaar			646	627	666	684	679	1065	520
+ 60 jaar			365	334	477	359	440	775	555
Totaal	498	648	1306	1276	1377	1271	1462	2173	1351
Groepen									
Scholen Knokke-Heist	108	297	362	236	451	289	470	275	325
Scholen (niet Knokke-Heist)	67	408	233	557	839	592	501	510	836
Andere (gidsen...)	684	358	852	1645	1194	932	1203	1551	1232
Totaal	859	1063	1447	2438	2484	1813	2174	2336	2393
Open deurdagen (gratis)									
Open Monumentendag	660	984	537	320	361	488	601	667	432
Oosthoekkermis	760	410	446		358	227	726	287	90
Museumdag				22	14	5	---	---	---
Visfestival				465	651	309	264	40	---
W.N.Z.B.						584	454	357	665
Erfgoed								96	---
Museumavonden								617	---
E.a. (werken, leerkrachten.)	178	21	221	231	558	307	987	544	803
Totaal	1598	1415	1204	1038	1942	1920	3032	2608	1990
ALGEMEEN TOTAAL	2955	3126	3957	4752	5803	5004	6668	7117	5734

Door de gevoelige daling van vooral het aantal individuele bezoekers zijn de inkomsten uit toegangsgelden in 2004 gedaald. Gelukkig bleven de groepsbezoeken nagenoeg status-quo.

De tentoonstelling *Storm'53* sprak zowel inwoners, regiogenoten als toeristen aan in 2003. Een daling van het bezoekerscijfer in 2004 was onvermijdelijk. Daar waar in 2003 363 Knokke-Heistenaren betalend het museum bezochten, kon het museum dit jaar slecht 107 betalende stadsgenoten bekoren.

Andere redenen voor de gevoelige terugloop zijn o.m ook het nieuwe aanbod aan succesvolle en goed gepromote kustattracties (b.v Earth Explorer in Oostende) en evenementen, de koopkrachtvermindering waardoor het gezinsbudget nauwlettend in het oog wordt gehouden, de dalende trend van het dag/kusttoerisme, tegenvallende museumavonden in de zomer, maar vooral het gebrek aan goede promotie op de Zeedijk. Vooral buitenlanders worden die vorm van promotie naar het niet toeristisch gelegen museum gelokt. Door de aankondiging voor de Stormtentoonstelling op de Zeedijk vonden 246 buitenlanders in 2003 de weg naar het museum. Dit jaar halveerde dit cijfer ongeveer: slechts 125 niet-Belgen bezochten het museum.

Het voorbije jaar kan cijfermatig best vergeleken worden met het magische jaar 2000 (in juni 2000 werd het vernieuwde museum in gebruik genomen). Zowel het individueel, het groepsbezoek als de gratis bezoeken zitten op nagenoeg hetzelfde niveau. Opvallend is wel dat de bezoekers in de categorie 12-60 jaar het in 2004 laten afweten!

De vrees dat de prijsstijging voor de gidsbeurten (van 12,5 tot 30 EUR) een gevoelige weerslag zou hebben op het aantal groepsbezoeken, is ongegrond gebleken. Voor minder kapitaalkrachtige schoolgroepen werd het probleem opgelost 1 gids leidde telkens slechts gedurende 35 minuten een opgesplitste groep met maximaal 25 kinderen rond. Leerkrachten en/of museum personeel hielden ondertussen toezicht of gidsten de andere groep kinderen.

4.2.2 Aantal bezoekers per maand

Maand	Individueel	Groepen	Scholen	Gratis	Totaal 2004	Totaal 2003	Totaal 2002	Totaal 2001	Totaal 2000	Totaal 1999	Totaal 1998
Januari	37	27	----	680	744	441	561	678	61	65	Niet open
Februari	68	----	113	45	226	105	121	77	380	72	9
Maart	42	97	178	42	359	212	112	185	138	270	166
April	151	26	120	269	566	746	381	202	454	512	273
Mei	144	136	314	82	676	701	562	614	1020	412	373
Juni	106	227	166	123	622	723	1420	882	1027	421	1025*
Juli	192	132	---	137	461	983	842	313	780	795	509
Augustus	343	185	---	78	606	1170	771	437	535	508	397
September	111	165	116	481	873	1421	1215	894	804	1276	889
Oktober	68	172	154	22	416	446	379	404	270	257	206
November	67	9	---	27	103	169	102	136	205	99	68
December	22	56	---	4	82	95	202	182	129	65	42
Totaal	1351	1232	1161	1990	5734	7212	6668	5004	5803	4752	3957

Bij het bekijken van dit overzicht valt onmiddellijk op dat in juli, augustus en september dé oorzaak valt te zoeken voor het dalend bezoekerscijfer. De eenvoudige maar spraakmakende Storm'53 tentoonstelling deed ons bezoekerscijfer in 2003 nog stijgen waar de ganse museumsector op dat moment met dalende cijfers zat. In de zomer 2004 hebben we duidelijk de weerslag gekregen. Een goede publiekstrekkende tentoonstelling en dito promotie in eigen stad kunnen in 2005 zorgen voor een opwaartse trend.

De winterwandeltocht van de WNZB (1441 inschrijvingen) op een zonnige maar koude 18 januari bracht 665 bezoekers (635 volwassenen en 30 kinderen) naar het museum. Opvallend veel Nederlanders maar vooral geïnteresseerden die nog oog hadden voor onze voor het eerst verlaagde posterprijzen. De wandelaars namen 4 Spreuken en 2 Art-nouveau posters verder mee op hun wandeling!

Personen die met de Storm'53 voor het eerst het museum bezochten, kwamen terug tijdens het Krokusverlof (23 februari tot 29 februari) met hun enthousiaste kleinkinderen.

De goede samenwerking met het vakantiehuis Duinviooltjes en het Square Hotel bracht ons vooral herhaalbezoek van scholen vooral in februari, maart en september. Spijtig genoeg staat het vakantiehuis te koop!

Een groep reisleiders uit Antwerpen, 11 leerkrachten op NME vorming en de multiculturele groep 'Toren van Babel' uit Gent (vooral kinderen van asielzoekers) verkennen eveneens het museum tijdens de opbouwwerken voor de tentoonstelling *Leven in documenten*. Deze vermoedelijk eenmalige bezoeken verklaren de fameuze stijging van het groepsbezoek in maart.

De Paasvakantie in april levert niet het verhoopte bezoek. Leon Smets, museumconsulent behoud en beheer (Culturele Biografie Vlaanderen te Antwerpen) had op paasmaandag vragen, opmerkingen en suggesties bij de nieuwbouw, de tentoonstellingsinrichting, de diversiteit van de collectie(s), het voorzien van onthaal,...

Op Erfgoedzondag kregen 103 bezoekers deskundige uitleg van Joseph De Paep bij de genealogie afdeling (stamboomonderzoek) in de tentoonstelling *Leven in documenten*.

In kader van V+ komt natuur- en museumgids Wilfried Van Steenkiste op donderdagnamiddag 15 april luchtig 'les' geven in het museum. Verkleedde kinderen in de klas gebruikten leien en krijt bij het noteren van zijn opmerkingen. Een fruitsapje en een droge koek waren hun beloning. Bij Jean Feluy konden zij hun creatieve schilderstalenten kwijt. De tekeningen namen ze mee naar huis.

Mei betekent de traditionele Week van de Zee activiteit in het museum. Unieker was het bezoek van op zondag 31 mei van de Brugse Oldtimersclub aan het museum. Een tachtigtal oldtimers stond vanaf 10.30 uur tot 11.30 uur op de speelkoer van de gemeentelijke school Het Anker.

Ook al old-timers in het Museum Sincfala?

Op Oosthoekkermis was het museum ontoegankelijk: de marktkramers bezetten het trottoir volledig. Slechts 90 personen baanden zich nog een weg door de brokante voorwerpen. Er is ons beloofd dat dit zich in 2005 niet zal herhalen.

Het laatste kwartaal van 2004 zit nagenoeg op het "normale" bezoekerspeil dank zij vooral de groepsbezoeken. In november leveren de bouwwerken in en rond het museum stof- en lawaaihinder waardoor we onze bezoekers meestal gratis toegang verlenen.

4.3 Bezoekersenquête

Steunpunt Toerisme en Recreatie voerde in opdracht van de Vlaamse Minister van Werkgelegenheid en Toerisme in het kader van het *Project Bezoek Vlaamse Attracties* vanaf het Hemelvaartweekend tot en met 3 oktober een grootschalige enquête uit. Met het onderzoek wou men vooral een algemeen beeld van het bezoekersprofiel van de attractiebezoeker in Vlaanderen te verkrijgen. Een 150 tal attracties en het museum werkten mee aan dit onderzoek.

Aan elke gezin, reisgezelschap of persoon die in de onderzoeksperiode een toegangskaart kocht in het museum, werd een deelnamekaart voor een wedstrijd overhandigd. Op de kaart wordt gevraagd aan de wedstrijd deel te nemen door een gratis bezoek aan de website, telefoneren of het versturen van een kaart met antwoord op de vraag *"hoeveel bezoekers denkt u dat deze attractie deze maand zal ontvangen"*. 7210 deelnemers maakten kans op reischeques, jaarabonnementen voor attracties, gratis overnachtingen... 150 deelnemers behoorden tot de prijswinnaars.

Het steunpunt zamelde zo gegevens in van personen die zij dan zelf contacteerden voor een grondige enquête (bestedingen, tevredenheid, verplaatsingsgedrag, keuzeproces, sociaaldemografische kenmerken. 5250 personen vulden de enquête in.

De respons van de bezoekers van de kleine attractie Museum Sincfala bleek van alle meewerkende toeristische attracties procentueel het hoogst te liggen. Ondertussen ontvingen we een eerste “wetenschappelijk” resultaat i.v.m het profiel van onze bezoekers, hun bestedingen, tevredenheid en het mobiliteitsaspect.

Waar in andere musea het bestedingsbedrag gemiddeld op 5,06 EUR ligt, spenderen bezoekers in het Museum Sincfala slechts 1,62 EUR. Nogal logisch: het inkomgeld is de helft lager als bij onze collega's, een cafetaria ontbreekt en onze museumwinkel beschikt slechts over een klein assortiment. Buiten het museum blijken onze bezoekers dan weer meer te spenderen dan andere museumbezoekers. Logies blijken in Knokke-Heist de doorslag te geven.

Hoofdmotief om het museum te bezoeken is het ontspannende element, maar daarnaast scoren “nieuwe dingen ontdekken” en “iets bijleren” eveneens erg hoog. Onze bezoekers zijn tevreden tot zeer tevreden over de vriendelijkheid en behulpzaamheid van het personeel, de netheid,... en de return voor hun inkomgeld. Zij blijven gemiddeld 1 uur 30 in het museum en maken hiervoor een trip van ongeveer 45 minuten met de wagen.

De gemiddelde leeftijd van onze bezoeker is 53 jaar (andere musea: 49 jaar) en het reisgezelschap bestaat uit 3 personen (andere musea 4,74). Nochtans bestaat 65,1% van onze bezoekers uit gezinnen/gezelschap zonder kinderen. “Kindvriendelijk museum” werd als aanvullende opmerking genoteerd!
(Bron: *Steunpunt Toerisme en recreatie*)

4.4 Museumwinkel

Het lagere resultaat aan inkomgelden werd in 2004 gedeeltelijk goedge maakt door een rinkelende kassa in de museumwinkel.

Voor het tweede jaar op rij maakten we winst in onze winkel. Het verschil tussen het totaal van de aankoop- (19384,58 EUR) en verkoopsom (16143,77 EUR) sinds de start in 1999 wordt ruim gecompenseerd door de inventariswaarde. Eind 2004 is de inkoopwaarde van onze winkelstock 9265,83 EUR.

In de museumwinkel kan men sinds 2004 de poster “Vogels in de Zwinstreek” van Rita Teerlinck, de retoraffiches van Heyst Leeft en Cnoc is ler en de NGI kaart van de Zwinstreek aanschaffen.

In 2004 werd de overeenkomst voor de Cola-automaat opgezegd. De investering is niet rendabel gebleken. Bezoekers die toch hun dorst willen lessen kunnen bij het Onthaal een blik frisdrank kopen.

4.5 Promotie en publiciteit

4.5.1 Betaalde advertenties

In 2004 plaatste het Museum advertenties in een brochure voor veilig verkeer (verspreid in de Oostendse scholen) en promotiekranten voor het Serpentarium in Blankenberge, Seafront te Zeebrugge en Wings en Wheels in Ursel. Voor 2005 wordt geopteerd om advertenties te nemen in plaatselijke uitgaven zoals de tweemaandelijks *Uitkrant* van het cultuurcentrum

Weekend Knack van 15 september is gewijd aan o.m. Knokke-Heist (138000 ex). We namen een 1/8 pg advertentie. Toerisme vzw leverde de redactionele pagina's aan.

Naar jaarlijkse traditie wordt het logo van het Museum Sincfala afgedrukt op de uitgaven van Rond de Poldertorens (Heemkundige kring Sint-Guthago) en van Heyst Leeft.

4.5.2 Persartikels

In de regionale pagina's van de kranten verschenen persartikels naar aanleiding van de tentoonstellingen *Leven in documenten* en *Zevenmaal Zwinstreek*. Eind 2004 verschenen de eerste berichten over de bouwwerken aan het museum.

De journalisten van *Vers l'Avenir* hebben ons gratis een mooi redactioneel artikel bezorgd in hun krant als dank "*voor het warm onthaal en de vriendelijk verstrekte franstalige informatie*".

Het door het Provinciaal overheidsbedrijf Westtoer verdeelde "Kustschatten" maakt vermelding van ons museum. In de uitgave *101 ideeën voor natuur- en milieutrips aan zee* van de Provincie West-Vlaanderen staat het museum vermeld onder de uitleenpunten voor de educatieve koffers en het gezinsrugzakje als onder de bezoekerscentra en musea. Deze uitgave presenteert tal van activiteiten (fietstochten, wandelingen, workshops...) en wijst de weg naar organisaties, openbare besturen, natuurgebieden, bezoekerscentra..

Museum Sincfala is lid van vzw Kustattracties. Zij gingen scheep met de firma Publiplanet om een gezamenlijke gratis (promotionele) folder te maken.

4.5.3 Televisie en radio

In het programma "Grande" van zaterdag 20 maart (heruitzending woensdag 24 maart) werd Knokke-Heist en het museum in de kijker gezet. Het museum kwam opnieuw aan bod in het zomerse Focusmagazine *Zandloper* (dagelijks om 18.30 uur). Nieuw in 2004 was dat dit programma werd overgenomen door VTM (na laatavondjournaal en na middagjournaal. Op 8 februari was het museum te zien in *West op Zondag*

Voor de Vitaya-reeks van Julien Vrebos werd in het museum eveneens kort gefilmd.

4.5.4 Promotie door Toerisme vzw

Toerisme vzw komt traditoneel tussen voor de advertentie in Gids voor *Toeristische Attracties en Musea* en een advertentie in de Zomeragenda 2004 (ter waarde van 1080 EUR). Onze zomertentoonstelling en de museumavonden kregen in het dag aan dag overzicht een vermelding.

Toerisme vzw stond opnieuw in voor de aanmaak en verdeling van de folders van het museum bij hun horecazaken, toerisme- en immobiliënkantoren en campings in de regio.

4.5.5 Website

Bart Mestdagh was opnieuw als jobstudent in dienst tot eind juli. Hij reikte de structuur aan voor de al vroeger opgemaakte chronologie en voor de "erfgoedkaart". Aan de hand van een kaart van de Zwinstreek wordt alle nuttige informatie (korte tekst, foto's, prentbriefkaarten, eventuele publicaties....) gelinkt over b.v een dijk, een kerk, een polder.....

Het luik "Kinderen" werd aantrekkelijker gemaakt worden met bv. puzzels, memoryspel, foto's.

Op 11 mei vertrok de eerste nieuwsbrief naar 450 elektronische adressen. En dat hebben we geweten! Verkeerde instellingen veroorzaakten een storm van protest, telefoons,...,. We hoopten (tevergeefs) dat dit niet teveel negatieve publiciteit zou veroorzaken.

De nieuwsbrief zelf was prima en de problemen bij de volgende uitgiften bleven uit. Geïnteresseerden kunnen altijd hun adres opgeven om deze nieuwsbrief te ontvangen. Zo vertrekt die ook richting Amerika, naar uitgezwermde oud Knokke-Heistenaren!

4.5.6 Diverse

In de samenwerkingsovereenkomst tussen het cultuurcentrum Knokke-Heist en Radio 2 voor de promotie van de Cartoenale werd voorzien dat 50 gezinspakketjes onder de luisteraars zouden uitgeloot worden. Een pakket bevatte voor maximaal 4 personen een gratis bezoek aan het Cartoonfestival en een bezoek aan het Museum van de Zwinstreek Sincfala. Wij zorgden voor de overhandiging van de doos babelutten, dé spekke van de Oostkust. Het leverde ons in totaal 62 gratis bezoekers of 23 gezinnen.

Op de Cultuurmarkt van Vlaanderen (zondag 29 augustus te Antwerpen) werden via de Culturele Biografie Vlaanderen folders verspreid. Op 5 september werd in samenwerking met de gemeentelijke bibliotheek deelgenomen aan de Vrijtijdsmarkt op het A. Verweeplein. Verenigingen kunnen hun activiteiten voor het komende jaar op deze markten aan het publiek voorstellen.

Dank zij de medewerking van de gemeentelijke communicatiecel komen we sinds kort makkelijker aan bod in tal van publicaties zoals o.m City Steps, Oostkust Magazine, Knokke-Heist Magazine, Stadskrant,...,. Waar we voorheen een en ander zelf in de gaten moesten houden, worden we nu door hen aangesproken.

Het museum is vermeld op de ommezijde van parkeertickets. Er is 50% korting op de toegang voor 1 persoon.

4.6 **Activiteiten**

4.6.1 Leven in documenten – Momenten uit het leven van opa en oma

Het thema van Erfgoeddag *'t Zit in de familie* op 18 april was de aanleiding voor de voorjaartentoonstelling. Na een 'brainstorming' sloeg een meeslepende begeestering toe en was het hek van de dam: het werd als tentoonstelling groter uitgewerkt dan gepland.

Het Museum Sincfala won het professioneel advies in van Citroen-Citroen voor de tentoonstelling *Leven in documenten Momenten uit het leven van opa en oma* van zaterdag 3 april tot en met Pinksterenmaandag 31 mei.

Zij stonden ons met raad en daad bij: lay-out van affiche en uitnodiging, de aankleding van de tentoonstelling... : het oogde heel mooi en professioneel, wij en onze bezoekers waren heel tevreden,..., alleen hadden we wat meer bezoekersrespons verwacht op al dat uniek moois.

De tentoonstelling, in samenwerking met de werkgroep Genealogie van de heemkundige kring Sint-Guthago illustreerde aan de hand van oude documenten en voorwerpen belangrijke momenten (geboorte, communie, huwelijk, overlijden) in het leven van onze grootouders.

Het museum putte uit zijn eigen collectie maar kon dank zij de beantwoorde oproep om zowel familiedocumenten als bruidsjurken en doopkleedjes voor de tentoonstelling in bruikleen te geven zelden te zien materiaal tonen. Wie kent nog een balboekje, lotelingenbriefjes, pachtakten met de verplichting schapen te kweken, een huwelijksstolp, een boxcamera van het einde 19^e eeuw,...? Het was aan de bezoeker om samen met (klein)kinderen om gelijkenissen of verschillen met vandaag te ontdekken!

Vijftig A3 affiches werden verspreid in de gemeentelijke aankondigingborden. Wie het statige koppel op de affiche is werd ons verteld door Pierre Vantorre (oud gemeenteambtenaar) en de familie Couwijzer-Dewilde.

Jacobus Franciscus De Groote (Ko Tjeppens) en Regina Martony. Het koppel was gehuwd op 20 november 1857. Jacobus werd te Heist geboren op 5 oktober 1833 als zoon van Frans en Isabella Boerjan. Hij was korrebreier en stierf op 4 november 1926. Zijn vrouw Regina werd te Heist geboren op 26 februari 1836 als dochter van Johannes en Johanna Ackx. Zij was herbergierster en baatte het café "Schooneveld Bank" in de Vlamingstraat uit. Regina stierf op 31 december 1916.

Echtpaar De Groote-Martony

Het café “Schooneveld Bank” werd tijdens WO I café vernield na een bominslag, maar het werd verder uitgebaat door dochter Stefanie (Steffe van Ko Tjeppens) en later door de kleindochter Marie Meyers (Marie Prut). Marie, dochter uit het huwelijk van Steffe en Pieter Meyers (Piet Prut) woont thans in Knokke (De Klerckstraat, 21). Zij huwde Aimé Vandenberghe en kreeg een zoon Marcel, in de Rijksbasisschool Zwinstede beter gekend als meester Marcel.

Het museum riep op om zorg te dragen voor het familiearchief: soms verdwijnt het omdat men er geen belang aan hecht, of omdat men niet meer weet wie op de vergeelde foto's staat. Wij zijn in ons opzet geslaagd! Een aantal mensen heeft ons nieuwjaarsbrieven, gezondheidsboekjes, huwelijkstelegramen en –boekjes, huwelijksmenu's en –foto's geschonken. Anderzijds zette onze fleurige opstelling er personen toe aan, om hun “oude papieren” beter te archiveren en op zoek naar te gaan naar wie is wie op oude familiefoto's!

Impressie van de tentoonstelling

4.6.2 Zevenmaal Zwinstreek – mens-LANDSCHAP-natuur.

De zomertentoonstelling benaderde zeven wisselende landschappen in de Zwinstreek vanuit verschillende invalshoeken en belevingswaarden (horen, zien, voelen, ruiken, ...). Aan de hand van de mooie aquarellen van Rita Teerlinck werden de geografische kenmerken geïllustreerd.

De oorsprong van de verschillende landschapstypes werd getoond met een aantal originele historische kaarten die de ontwikkeling van de hele Zwinstreek schetsten. Naast de typische planten en dieren in elke verschillend landschap, werd ook de mens in dat landschap niet vergeten: schaapherder, de rattenvanger, de ezelsdrijver, de krikenteelster, de wandelaar, de kanaalvisser, de steenbakker.

De vele gezichten van de Zwinstreek werden en worden gewaardeerd door de vele toeristen die de streek verkennen (wandeland of fietsend). Een bijzondere vorm van landschapsbeleving vindt men bij schilders die het landschap hebben vastgelegd in een ideaal beeld. Het gemeentebestuur, de families Parmentier en Lannoy gaven ons belangeloos werken van meestal 19^e eeuwse schilders in bruikleen voor de tentoonstelling.

Citroen-Citroen verleidde ons om de zeven landschappen (strand, slikken en schorren, duinen, oude polders en dijken, kanalen, jonge polder en kreken) te onderscheiden door een frisse opvallende kleur op o.m. banieren en staande ruiters.

Landschappen belevén: horen, zien, voelen...

4.6.3 Avondopenstellingen

Elke donderdagavond in juli en augustus was het museum opnieuw open van 18 tot 22 uur. In 2004 betaalde elke bezoeker voor het eerst 1,25€. Daarvoor konden ze een geleid bezoek om 20 uur meepikken. Toezicht door de gemeentelijke preventiedienst was voorzien, gelet op het succes van de voorbije edities 2002 en 2003. Het zou in 2004 niet nodig blijken: ondanks zowel de financiële als de personeelsinzet was de respons behoorlijk laag wegens een gebrek aan goede aankondiging.

Voor de museumavonden voert de Vlaamse Museum Vereniging geen nationale campagne meer, maar ook plaatselijk ontbreekt de nodige promotie. Is dit de reden waarom we slechts 170 deelnemers hebben op die avonden? In 2005 hopen we zoals in 2003 opnieuw 600 avondbezoekers te verwelkomen.

Op donderdag 1 juli werd de tentoonstelling *Zevenmaal Zwinstreek* onder ruime belangstelling geopend. De aanwezigen genoten van de anekdotische inleiding door Guido Burggraeve.

Wegens ziekte van jeugdschrijver Johan Ballegeer moest op 8 juli de vertelavond met verhalen over de zee en visserij tot grote spijt van het opgekomen publiek afgezegd worden. De Koninklijke Rokersclub *De Ware Vrienden* waren wel tweemaal present om een demonstratie pijproken te geven in het museumcafé.

Op een zonnige 15 juli avond liet het Shantykoor Blankenberge gedurende tweemaal 45 minuten zijn lied klinken in de tuin van het museum. Het gesmaakte en goed bijgewoonde concert met zeemansliederen van *4 Beaufort* op 12 augustus werd niet verstoord door de felle regenbui. De tent op de speelkoer van de school Het Anker bood iedereen beschutting.

Zingend en genietend Shantykoor Blankenberge

4.6.4 Open Monumentendag

Van nature... een monument als thema voor de Open Monumenten dag 2004 bood de mogelijkheid om deel te nemen aan totaal nieuwe activiteiten en mogelijkheden in Knokke-Heist.

Het Museum Sincfala bood de kans om de tentoonstelling Zevenmaal Zwinstreek te bekijken. In de namiddag speelde Pascal Coppé de gerestaureerde mechanische piano voor het eerst in. Het programma van natuurlijk-luchtige muziekgenres werd onderbroken voor het opleggen en spelen van draairollen.

Geheel onverwacht leverde het ons 432 gratis bezoekers.

Pascal Coppé aan het werk

4.7 Educatieve werking

Het *Week van de Zee* programma Knokke-Heist laat lagere scholen op een speelse manier kennis maken met de vele facetten van zee, strand en natuur. De voorbije jaren werd het natuurcentrum Het Zwin met een uitgebreid buiten en binnen programma de spil van deze werking.

Toch kwamen 195 leerlingen begeleid door hun leerkrachten in die periode naar het museum afgezakt voor onze bijna traditioneel geworden museumzoektocht. Elk bezoek wordt voorafgegaan door het nemen van een klasfoto, die als herinnering aan de leerkracht wordt meegegeven.

De museumzoektocht, in 2004 aangepast aan de tentoonstelling *Leven in documenten*, wordt verplicht in kleine groepen uitgevoerd. Na de verbetering door de leerkracht van de uitgevoerde opdracht, krijgen de kinderen telkens nieuwe opdrachten. Nog steeds blijkt dit zowel kinderen als leerkrachten zeer aan te spreken!

Ook in elke vakantieperiode krijgen kinderen onder begeleiding van (groot)ouders de kans om een aangepaste korte zoektocht uit te voeren. Een kleine attentie als “prijs” wordt in dank afgenomen.

5. INFRASTRUCTUUR EN REORGANISATIE VAN DE MUSEUMOPSTELLING

5.1 Reorganisatie van de museumopstelling

Het museum personeel had in 2004 zijn handen vol met de opbouw en afbraak van de twee tentoonstellingen. Dat vereiste telkens kleine aanpassingen in de museumopstelling. Zo kreeg de 2 meter hoge affiche “Heyst Perle de Plage” in 2004 tweemaal een andere plaats, kregen flessenscheepjes, landbouwmaquettes, vallen en slagen,...., regelmatig een andere opstelling.

Meer aandacht ging naar de voorbereiding voor de inrichting van de nieuwe tentoonstellingsruimte. Het Museum Sincfala zich wil profileren als “museum van de Zwinstreek”. In de nieuwe tentoonstellingsruimte wordt een multimediale presentatie en evocatie van “2000 jaar Zwinstreek” opgesteld. Tentoonstellingsbouwer en vormgever Madoc uit Gent kreeg van de jury de voorkeur op 8 andere scenografen. Hun inrichting wordt geraamd op 499624,10 EUR.

Zij houden nauw contact met Fons Theerens en specialisten (Johan Termote, Luc Devliegheer, Jos Vandenbreeden,..) voor de uitwerking van een wetenschappelijk ondersteund verhaal. Anderzijds moeten zij ook overleggen met architect en aannemer van de bouwwerken om te voorkomen dat overbodige of nutteloze voorzieningen door de belastingbetaler moeten bekostigd worden.

Eind 2004 was een duidelijk afgebakende visie en concept voor de presentatie klaar en kon begonnen worden aan de eigenlijke uitwerking. Het wordt een boeiend streekgebonden verhaal over hoe de mens en het landschap in de unieke Zwinstreek werden beïnvloed door natuur- en oorlogsgeweld, maar evenzeer door menselijke activiteiten (dijkenbouw, inpoldering, landbouw, havenactiviteiten, toerisme...). Het verhaal is hiervoor opgedeeld in een zevental duidelijk afgebakende periodes (vorming van de Noordzee, de streek gewonnen op de zee, het Zwin als economische slagader, het gebied verscheurd door oorlogen, de heropleving van landbouw en visserij in de Zwinstreek en de opkomst van het toerisme).

Diverse presentatietechnieken (film, maquettes, beeld- en klankmontages, animaties, tonen van unieke collectievoorwerpen....) moeten inwoners, toeristen, tweede verblijvers,... zowel boeien als uitdagen om de sporen van het verleden in de huidige Zwinstreek te herkennen en beter te begrijpen. Kinderen krijgen een alternatief kindvriendelijk parcours met veel doe-momenten waardoor hun ouders rustig hun bezoek kunnen afwerken.

Het blijft de bedoeling om tegen de zomer 2005 de nieuwe inrichting te kunnen voorstellen. Meer verneemt u hierover in het jaarverslag 2005!

Overleg met Benny Kerckhof en Anne Damman van Madoc

5.2 Gebouw

5.2.1 Bouwplannen?

Opnieuw waren administratieve verwikkelingen de oorzaak van een kleine vertraging in het uitvoeren van de bouwplannen. Na het openbaar onderzoek voor de aanpassing van het Bijzonder Plan van Aanleg (tot 19 februari 2004) kon dit stedenbouwkundige dossier voor goedkeuring worden voorgelegd aan de gemeenteraad van 25 maart. Pas daarna kon het dossier voor het bekomen van de bouwvergunning ingediend worden.

Ondertussen werd ook een nieuwe aanbesteding uitgeschreven nadat vastgesteld was dat essentiële zaken (inkomsas, veiligheidsvoorzieningen,...) niet in het originele lastenboek waren opgenomen.

In de zomer begon het personeel met de voorbereiding van de ontruiming van het atelier en de depotruimte. Na de levering van drie containers in de tuin van het museum werd de reservecollectie en de museuminrichting daar voorlopig in opgeborgen. Voor een gedeelte van de collectie werd een schuur in Westkapelle gehuurd. De kaartenkamer werd ontruimd en als tussentijdse werkruimte ingericht.

Begin september 2004 was het dan eindelijk zover: er werd begonnen met de afbraak de schuur en de bouwvallige bijgebouwen. De bouwplannen voorzien in een bijkomende tentoonstellingsruimte ($\pm 300 \text{ m}^2$), een nieuwe werkruimte voor het personeel en een nieuw depot voor de reservecollectie gebouwd. De firma Nijs staat in voor de bouwwerken naar plannen van architect Hubert Verhaeghe. De nieuwe schuur wordt in dezelfde neogotische bouwstijl van het hoofdgebouw opgetrokken. Het gemeentebestuur heeft hiervoor 1139220,80 Euro op de begroting vastgelegd en voor het project provinciale subsidies aangevraagd en bekomen.

In 2004 is in eerste instantie gestart met de restauratie van het bestaande geklasseerde oud schoolgebouw. Alle voegwerk en door waterinsijpeling aangetaste metselwerk werden verwijderd en vervangen. Eind 2004 werd gestart met de funderingswerken voor de nieuwbouw. Als alles naar wens verloopt worden de bouwwerken midden april 2005 opgeleverd, waarna de inrichting van de nieuwe gedeelten aan bod komen.

Stand van zaken van de bouwwerken eind 2004

5.2.2 Kaartenkamer

Na jaren van administratieve en aannemersperikelen kon eind februari gestart worden met het leggen van een nieuwe vloer in de kaartenkamer. De kaartenkamer werd door het personeel voor een eerste maal in 2004 ontruimd. Toog, piano, buffetkast, koffer, kaarten, bistrostoelen en –tafels vonden elders in het museum een voorlopige standplaats.

Na de uitbraak van de bestaande vloer werd begonnen met de elektriciteits- en waterleidingswerken. Dank zij de schitterende coördinatie van de gemeentelijke Afdeling Onderhoud volgende alle deeltaken elkaar vlot op, zodat op 6 maart een kaartenkamer zonder vloerverzakkingen beschikbaar was.

5.2.3 Verlichting

Op uitnodiging van Peter Devinck (Afdeling Onderhoud) werd een vakbekwame verlichtingsraadgever op 21 april een advies en prijsofferte gevraagd voor de verlichting in het museum. Het voorstel van Cebeo brengt een verhoging van het comfort van de bezoeker mee, een goede algemene verlichting maar waar nodig accentverlichting, een beknoptere lijst van aan te kopen vervanglampen en een daling van het energieverbruik.

Na afloop van de tentoonstelling *Zevenmaal Zwinstreek* werd op 23 november begonnen met een eerste fase van aanpassing door de afdeling Onderhoud. Ondertussen is de verlichting van het trapgedeelte, het Visserpleintje en het drieluik *Spreuken en gezegden in de visserij* afgewerkt.

5.2.4 Plaatsen houten wand in de grote zaal

In het bestaande museumgedeelte moet een stapelruimte worden voorzien voor de museuminrichting (mannequins, tafels, stoelen, plexibakken, consoles,...). In de week van 23 november werd begonnen met de herinrichting van de introductiezaal die in de toekomst de ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen wordt. De stapelruimte is ondertussen afgewerkt en wordt in 2005 behangen, geschilderd en ingevuld.

5.2.5 Herinrichting bibliotheek

De museale bibliotheek (tevens werkruimte voor de archivaris-conservator) was toe aan een grondige opknapbeurt. Na de ontruiming in december plaatste de Afdeling Onderhoud een verlaagd plafond. In 2005 wordt de ruimte geschilderd en heringericht. Naast uitgebreide bibliotheekrekken komen er ingemaakt kasten voor het opbergen van de documentaire museumcollectie. Er is werkplaats voor twee personeelsleden voorzien.

6. INHOUDSTAFEL

WOORD VOORAF	1
1. DOEL VAN DE VERENIGING EN SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR.....	2
1.1 Doel van het Heemkundig Museum Sincfala voor Polder en Visserij.....	2
1.2 Samenstelling van het bestuur.....	2
1.3 Vergaderingen.....	4
1.4 Aanpassing statuten.....	4
1.5 Beleidsnota.....	4
1.6 Netwerken	5
2. PERSONEEL	6
2.1 Samenstelling personeel.....	6
2.2 Regularisatie DAC-project.....	7
2.3 Taakverdeling.....	7
2.4 Personeelsbegeleiding.....	7
2.5 Personeel komt en gaat	8
2.6 Vorming en opleiding	8
2.7 Vrijwillige medewerkers.....	10
2.8 Gidsen	10
3. COLLECTIE EN INVENTARISATIE	11
3.1 Inventaris.....	11
3.2 Enkele interessante schenkingen (volledige lijst in bijlage).....	11
3.3 Enkele bijzondere aankopen (volledige lijst in bijlage)	14
3.4 Ontleende collectiestukken	15
3.5 Waarde van onze kaartencollectie	15
3.6 Restauratie	16
3.7 Publicaties i.v.m. collectie	18
3.8 Vragen om inlichtingen over voorwerpen en documenten.....	19
4. TOEGANKELIJKHEID, PROMOTIE EN ACTIVITEITEN	20
4.1 Openingsuren en toegangsprijzen	20
4.2 Verslag bezoekers	21
4.3 Bezoekersenquête	23
4.4 Museumwinkel.....	24
4.5 Promotie en publiciteit.....	24
4.6 Activiteiten	26
4.7 Educatieve werking	30
5. INFRASTRUCTUUR EN REORGANISATIE VAN DE MUSEUMOPSTELLING	31
5.1 Reorganisatie van de museumopstelling	31
5.2 Gebouw	32
6. INHOUDSTAFEL	34
7. BIJLAGEN.....	35

7. BIJLAGEN

Lijst met schenkingen en bruiklenen
Lijst met aankopen
Lijst van de groepsbezoeken